

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку

До законопроекту за реєстр. № 4572 від 04.01.2021 р.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 17 лютого 2021 року (протокол № 78) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» та інших законодавчих актів України щодо сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації та оренди державного і комунального майна» (реєстр. № 4572 від 04.01.2021 року), внесений народними депутатами України Підласою Р.А., Корнієнком О.С. та іншими.

Законопроектом пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про Фонд державного майна України» (далі – Закон) та внести пов'язані зміни до окремих законодавчих актів України.

У пояснювальній записці зазначено, що законопроект розроблено з метою пришвидшення приватизаційних процесів шляхом удосконалення інституційного механізму приватизації, завданнями законопроекту є встановлення дієвої структури та організації діяльності Фонду державного майна України (далі – ФДМУ), спрямованої на підвищення результативності його функціонування, уточнення окремих положень законодавства з питань приватизації, управління об'єктами державної власності, корпоративного управління тощо, спрямованих на прискорення приватизації та підвищення ефективності управління об'єктами державної власності, щодо яких прийнято рішення про приватизацію.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту може потребувати додаткових бюджетних витрат. Йдеться, насамперед, про положення законопроекту, згідно з якими:

Голова ФДМУ має першого заступника і 5 заступників, які виконують визначені Головою ФДМУ функціональні обов'язки (частина перша статті 8 нової редакції Закону) /згідно з частиною першою статті 8 чинного Закону Голова ФДМУ має першого заступника і заступника, які здійснюють визначені Головою ФДМУ обов'язки, а у разі необхідності для забезпечення здійснення

ФДМУ окремих завдань за рішенням Президента України у ФДМУ додатково запроваджується посада заступника Голови ФДМУ/;

Голова ФДМУ має право на формування патронатної служби у межах граничної чисельності державних службовців та працівників ФДМУ і витрат, передбачених на утримання ФДМУ, чисельність патронатної служби Голови ФДМУ становить не більше восьми осіб (частина перша статті 9 нової редакції Закону) */згідно з статтею 12 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» патронатна служба формується лише у міністра/;*

посадові особи ФДМУ та його територіальних органів не несуть відповідальності за будь-які дії або бездіяльність, якщо вони діяли на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, позови, подані проти таких осіб, вважаються позовами, поданими проти ФДМУ, ФДМУ забезпечує правовий захист посадових осіб ФДМУ та його територіальних органів, у тому числі шляхом забезпечення надання правової допомоги фахівцями у галузі права, у разі подання проти них позовів або їх участі в адміністративному чи кримінальному провадженні, що пов'язані з виконанням ними своїх повноважень (частина третя статті 19 нової редакції Закону) */у чинному Законі немає такого положення/;*

розмір посадових окладів Голови ФДМУ, першого заступника та заступників Голови ФДМУ встановлюється Кабінетом Міністрів України на рівні розміру посадових окладів керівників центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом, але не нижче таких посадових окладів з урахуванням коефіцієнтів співвідношень посадових окладів до середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності за квартал у середньому по економіці за наявними статистичними даними: Голова ФДМУ – 5; Перший заступник Голови ФДМУ, заступник Голови ФДМУ – 4,5; Голові ФДМУ, першому заступнику Голови ФДМУ, заступникам Голови ФДМУ можуть встановлюватися надбавки, доплати, премії та інші виплати в межах відповідних бюджетних призначень у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України; додатково може бути встановлена надбавка за виконання особистих ключових показників ефективності відповідно до Порядку встановлення стимулюючих виплат, який визначається з урахуванням законодавства про державну службу положенням, затвердженим Правлінням ФДМУ, в межах бюджетних призначень ФДМУ на відповідний рік (частини друга і четверта статті 21 нової редакції Закону) */згідно з статтею 15 чинного Закону умови оплати праці працівників ФДМУ, у тому числі державних службовців, їх матеріального і побутового забезпечення визначаються законами України та актами Кабінету Міністрів України/;*

ФДМУ проводить перевірку та аналіз використання державного майна балансоутримувачами державного майна та іншими суб'єктами господарювання, за результатами якої у разі виявлення порушень складаються протоколи про адміністративні правопорушення (пункт 10 частини першої статті 5 нової редакції Закону) */нормами чинного Закону не передбачено таких повноважень/;*

за рахунок коштів державного бюджету або місцевого бюджету для проведення заходів, пов'язаних з приватизацією, здійснюються витрати,

пов'язані з виплатами винагород працівникам державного органу приватизації, судові витрати, пов'язані з процесом приватизації (зміни до частини третьої статті 25 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна») /чинними нормами не передбачено таких витрат/.

Поряд з тим, Мінфін вважає, що передбачені законопроектом окремі зміни до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» можуть призвести до зменшення надходжень коштів до відповідного бюджету від плати за оренду, а саме пропозицій щодо розширення кола потенційних орендарів, яким передача державного і комунального майна в оренду здійснюється без проведення аукціону (зміни до статті 15 цього Закону), а також щодо визначення Кабінетом Міністрів України та відповідним представницьким органом місцевого самоврядування порядків списання безнадійної заборгованості з орендної плати перед державним та місцевими бюджетами за об'єкти, що перебувають у державній та відповідно у комунальній власності (зміни до статті 17 цього Закону).

До законопроекту не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

Окремо належить зауважити, що деякі положення законопроекту не узгоджуються з нормами бюджетного законодавства, на що також звертає увагу Мінфін, зокрема:

друге речення частини другої статті 20 нової редакції Закону, згідно з яким у державному бюджеті видатки на фінансування ФДМУ визначаються окремим рядком на рівні, що забезпечує належне виконання повноважень ФДМУ;

частина третя статті 20 нової редакції Закону, згідно з якою ФДМУ є головним розпорядником коштів державного бюджету, що виділяються на його фінансування;

зміни до частини шостої статті 75 Господарського кодексу України, згідно з якими кошти, одержані від продажу нерухомого майна, використовуються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

зміни до частини першої статті 25 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна», згідно з якими на фінансування державного бюджету спрямовується 88 відсотків коштів від приватизації об'єктів великої приватизації та 67 відсотків коштів від приватизації об'єктів малої приватизації (включаючи 100 відсотків інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації); джерелами формування спеціального фонду державного бюджету є: 10 відсотків коштів від приватизації об'єктів великої приватизації державної власності та 20 відсотків коштів від приватизації об'єктів малої приватизації державної власності; 3 відсотки коштів від приватизації об'єктів малої приватизації державної власності та 2 відсотки коштів від приватизації об'єктів великої приватизації державної власності; у бюджет розвитку місцевих бюджетів спрямовується 10 відсотків коштів від продажу

об'єктів малої приватизації державної власності, які зареєстровані на території відповідного органу місцевого самоврядування.

Такі положення законопроекту не відповідають вимогам Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), передусім:

частині другій статті 4 */згідно з якою виключно законом про державний бюджет визначаються надходження та витрати державного бюджету/;*

частині п'ятій статті 13 */згідно з якою розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно Кодексом та законом про державний бюджет/;*

пункту 2 частини першої статті 15 */згідно з якою джерелами фінансування державного бюджету є кошти від приватизації державного майна (включаючи інші надходження, безпосередньо пов'язані з процесом приватизації)/;*

частині третій статті 15 */якою визначено джерела формування спеціального фонду державного бюджету в частині фінансування/;*

частині третій статті 22 */згідно з якою головні розпорядники коштів державного бюджету визначаються відповідно до пункту 1 частини другої цієї статті та затверджуються законом про державний бюджет шляхом встановлення їм бюджетних призначень/;*

частині другій статті 23 */згідно з якою бюджетні призначення встановлюються законом про державний бюджет у порядку, визначеному Кодексом/;*

частині першій статті 71 */якою визначено надходження бюджету розвитку місцевих бюджетів/.*

Отже, такі положення законопроекту є предметом регулювання виключно бюджетного законодавства і відповідні питання мають унормуватися у Кодексі та/або законі про державний бюджет. З цього приводу слід звернути увагу, що авторами законопроекту подано системно пов'язаний законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо коштів від приватизації об'єктів державної власності (реєстр. № 4575 від 04.01.2021 р.).

Крім того, застосований у статті 20 нової редакції Закону термін «фінансування» не відповідає його значенню, наведеному у пункті 51 частини першої статті 2 Кодексу */згідно з яким фінансування бюджету – це надходження та витрати бюджету, пов'язані із зміною обсягу боргу, обсягів депозитів і цінних паперів, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), зміна залишків бюджетних коштів, які використовуються для покриття дефіциту бюджету або визначення профіциту бюджету/.*

За підсумками розгляду законопроекту за реєстр. № 4572 прийнято рішення:

1) законопроект матиме вплив на показники бюджету (потребуватиме додаткових видатків державного бюджету на функціонування ФДМУ, а також може призвести до зменшення доходів бюджетів від плати за оренду державного чи комунального майна залежно від практики застосування даної законодавчої ініціативи). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він може вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року –

не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону);

2) рекомендувати Комітету з питань економічного розвитку при доопрацюванні законопроекту привести його деякі положення у відповідність до вимог Бюджетного кодексу України (насамперед статей 2, 4, 13, 15, 22, 23 і 71), зокрема, у розділі І: виключити у пункті 1 друге речення абзацу першої частини другої і частину третю статті 20 нової редакції Закону України «Про Фонд державного майна України», а також у цій статті слово «фінансування» замінити словами «фінансове забезпечення»; у підпункті 2 пункту 6 щодо змін до частини шостої статті 75 Господарського кодексу України слова «використовуються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України» замінити словами «зараховуються до державного бюджету»; у підпункті 23 пункту 25 виключити абзаци четвертий-дев'ятий щодо доповнення частини першої статті 25 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна».

Додаток: копія висновку Мінфіну – на 5 сторінках.

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/49694 від 17.02.2021

393080